

Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
Gospod minister Zvonko Černač
Kotnikova ulica 5
1000 Ljubljana
zvonko.cernac@gov.si

Datum: 23.6.2020

Zadeva: Potresna odpornost objektov

Spoštovani minister, gospod Zvonko Černač,

vsake toliko časa že v preteklosti, še posebej pa ob dogodkih kot je bil velikonočni potres leta 1998 v Posočju ali pa nedavni potres v Zagrebu, se sprašujemo, kako potresno odporno je naše grajeno okolje in kako bi tak potres prestali naši gradbeni objekti, predvsem stavbe, saj so te najbolj potresno izpostavljene, njihova porušitev pa je direktno povezana tudi z izgubo človeških življenj. Splošna javnost seveda kot na vse izjemne dogodke tudi na potrese in njihove posledice hitro pozabi, saj so potresi relativno redki, se zgodijo enkrat v generaciji, ali celo še to ne, zato se nam dojemanje tveganja nekako izgubi in posledično posledice potresnega tveganja prelagamo v neko nedefinirano prihodnost.

Po raziskavah, ki so jih izvedli na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani po naročilu Ministrstva za okolje in prostor je v Sloveniji vsaj od 25.000 do 56.000 stavb uvrščenih v razred, ki dolgoročno potresno ni sprejemljiv oz. je na dolgi rok življenjsko ogroženih od 88.000 do 228.000 ljudi. Ocena variira zaradi pomanjkanja vseh podatkov o objektih. Potresno ogroženi so tudi vrtci, šole in objekti javne uprave. Ob tem ni zanemarljiva niti gospodarska škoda, ki bi ob tem nastala. Na fakulteti ocenjujejo, da bi danes v enakem potresu, kot se je zgodil pred 125 let v Ljubljani, škoda samo neposredno na stavbah znašala od 2,5 do 15,6 milijard evrov, čemur je potrebno prišteti še vso posredno škodo.

Že nekaj let v Sloveniji z donacijami EKO sklada poteka energetska sanacija objektov, pri kateri se z namenom zmanjšanja porabe energije zamenjuje stavbno pohištvo in s toplotno izolacijo oblačijo fasade večstanovanjskih in nekaterih drugih objektov. Večina objektov, pri katerih je bila izvedena energetska sanacija je starejših in s tem tudi potresno ogroženih. Res je, da z energetsko sanacijo objektov prihranimo nekaj energije, se celo počutimo bolj trajnostni, vendar s tem, ko energetske sanirane objekte ne utrdimo tudi potresno, tvegamo ob nastopu potresa veliko materialno škodo in izgubo velikega števila človeških življenj. Prebivalcem teh stavb celo dajemo nekako lažno iluzijo, da je njihov objekt varen, saj je na zunaj lep in tudi na novo lepo pobarvan, zato se po izvedbi energetske obnove še toliko težje odločijo za potresno sanacijo.

Na IZS smo 22.6.2020 organizirali posvet, na katerem so bili prisotni predstavniki najpomembnejših strokovnih inštitucij, ki delujejo na področju potresnega inženirstva. Pridružili so se nam vidni predstavniki Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani, Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo v Mariboru, Zavoda za gradbeništvo, Gradbenega inštituta ZRMK, Slovenskega društva za potresno inženirstvo, Urada za seizmologijo, Direktorata za kulturno dediščino in seveda Inženirske zbornice Slovenije.

Vsi prisotni na posvetu so se strinjali, da:

- je potresna odpornost velikega dela stavbnega fonda v Sloveniji zaskrbljujoča in da so zaradi tega ogrožena številna človeška življa,
- je potresna nevarnost je v družbi izrazito podcenjena,
- da podeljevanje subvencij in kreditov s strani države za energetske sanacije nevarnih objektov brez njihove poprejšnje potresne utrditve ne pomeni le zamujene priložnosti za potresno utrditev takih objektov, ki jo bi bilo najbolj smiselno in ekonomično izvesti hkrati z energetske sanacije, pač pa je za zagotovitev potresno odpornega grajenega okolja celo izrazito škodljivo in to problematiko še pogloblja,
- bi morala država razmisliti o uvedbi potresnih izkaznic ali o kakem drugem načinu, ki bi ljudem podal informacijo o dejanskem stanju potresne odpornosti objekta (npr. pred nakupom ali najemom objekta),
- bi morala država del proračuna oz. kohezijskih sredstev nameniti potresni utrditvi javnih objektov in finančnim spodbudam za ojačitev drugih obstoječih potresno neodpornih objektov.

Na IZS se zavezujemo, da bomo ob strokovnem nadzoru nad našimi člani še posebej pozorni na to, ali se naši člani držijo protipotresnih predpisov in tudi, da se bomo v okviru naših razpoložljivih sredstev zavzemali za osveščanje javnosti o pomembnosti potresno varne gradnje, vas pa pozivamo, da razmislite o tem, da bi vsaj del kohezijskih sredstev namenili tudi za potresne utrditve javnih objektov in za sofinanciranje zasebnih objektov po vzoru subvencioniranja energetskih sanacij EKO Sklada in tako poskrbeli za zmanjšanje materialne škode in števila žrtev ob potresih v prihodnosti.

Z lepimi pozdravi.

Predsednik UO MSG
Andrej Pogačnik, l.r.

Predsednik IZS
mag. Črtomir Remec

V vednost:

- UO IZS, UO MSG, Projektna skupina za zakonodajo